

Overweging 19 december 2021

4e zondag van de advent.

Eerste lezing: Micha 5, 1-4a

Evangelielezing: Lucas, 1, 39-45

Het is vandaag de laatste zondag van de advent. Over een week is het alweer Kerstmis. Het wezen van de advent is: wachten op wat komt, vertragen, verwachten. Naar binnen gekeerd zijn. Verstild.

De huidige omstandigheden helpen daar niet bepaald bij. In plaats van af en toe wat kerstmuziek aanzetten, een kaars branden en ons verheugen op een paar liefdevolle dagen samen, worden velen van ons in chaos ondergedompeld.

Voor de ouderen is het nog maar de vraag of ze hun kinderen en kleinkinderen wel kunnen zien met kerst. Voor de jonge ouders zal het de komende week een heel gepuzzel zijn hoe ze de opvang van de kinderen geregeld krijgen nu de scholen ineens eerder sluiten. Het is iets om misschien moedeloos van te worden.

Ondanks al deze onrust zijn wij hier allemaal verzameld rond deze ene tafel. Als één familie, één grote geloofsgemeenschap. Wat ons verbindt is ons zoeken, ons tastend geloven. 'Niemand heeft U ooit gezien, God.....'. Dat bidden wij hier soms. Het is niet het wéten, maar het geloven dat ons verbindt.

Al bijna honderd jaar komen de mensen naar dit gebouw, deze kerk. Duizenden gingen ons vóór. En natuurlijk is er veel veranderd in die honderd jaar. Neem alleen maar het vrijwel wegvallen van het Latijn. En door de veranderde maatschappelijke verhoudingen is de kerk - en zéker onze Onze Lieve Vrouw - een plaats geworden, waar gelovigen in de laatste decennia steeds meer betrokken zijn bij niet alleen de vieringen, maar ook bij diaconie, ontwikkelingen en organisatie.

In die bijna honderd jaar hebben mensen in dit gebouw liefde ervaren, beschutting, kracht opgedaan in zware tijden, troost gekregen en verdriet mogen doorleven.

Mannen en vrouwen hebben zich gedragen gevoeld en velen hebben dankbaarheid ervaren. Of een beetje rust.

O zeker, er zijn ook heel veel mensen teleurgesteld geraakt in de kerk en ook in onze eigen OLV geloofsgemeenschap. Dat is heel erg, maar ik wilde dit vandaag alleen benoemen - omdat het niet te ontkennen is - en ik wil niet de indruk wekken, dat ik hier licht overheen wil stappen.

Het zich gedragen voelen en getroost, is geworteld in de traditie van ons Christelijk geloof en heeft vanuit een stevige stam diverse vertakkingen gekregen. De gezamenlijke stam delen we met alle andere geloofsrichtingen en kerken.

De takken en bladeren kunnen verder groeien vanuit die stam. Bladeren en vruchten worden uiteindelijk de basis voor nieuwe grond. Wanneer we openstaan voor ontwikkelingen binnen onze eigen geloofsgemeenschap en ook respectvol om proberen te gaan met andere geloofsrichtingen vanuit dezelfde stam, dán kunnen we verder groeien. Verder bouwend op het gedachtegoed van al onze dierbare voorgangers, waaronder natuurlijk onze Gerard Oostvogel.

Wat ons verbindt, zei ik eerder, is ons zoeken, ons tastend geloven. Dat klinkt misschien nog veel te concreet. Alsof we allemaal - hier samen verbonden- op dezelfde manier bezig zijn met..... zoeken.... tastend.....geloven.....

Dat lijkt met niet. Het is bijna onuitsprekelijk moeilijk om onder woorden te brengen, wat eenieder van ons met deze paar woorden bedoelt. En misschien gebruikt u ook liever ander woorden:zingevingmedemens.....medemenselijkheid..... barmhartigheid..... liefde..... het goddelijke.....God. En misschien is de essentie van ons samenzijn helemaal niet in woorden te vangen. Maar juist in de stilte.....

Henriëtte Roland Holst- van der Schaik, die leefde van 1869-1952, probeerde met het volgende gedicht IETS te vangen van het mysterie van ons geloof. 'Woord' in haar gedicht schrijft ze met een hoofdletter. Ik citeer:

' Dit ene weten wij

En aan dit een houden we ons vast, in de duistere uren.

Er is een Woord, dat eeuwiglijk zal duren

En wie 't verstaat, die is niet meer alleen.'

Einde citaat. Dit gedicht is ook op muziek gezet en we zingen het af en toe tijdens vieringen. En iedere keer vraag ik me weer af, wat bedoelt zij nu? Het blijft intrigeren. Het 'Woord' waarvan ze spreekt, kan verwijzen naar de Bijbel, het oude en nieuwe testament. Als voedsel en inspiratie om opnieuw bemoedigd te worden. En de lezingen vormen vaak op zondag hier in de kerk een bron waaruit we kunnen putten.

De lezingen van vandaag hebben beide een heel positieve boodschap. In de lezing van de profeet Micha wordt de geboorte voorspeld van een kind, dat een groot koning zal worden, een bevrijder van het volk, met veel macht tot aan het uiteinde van de aarde. Dan zal er vrede zijn. In deze profetie wordt de koning gezien als een machtig vorst, een heerser.

In tegenstelling tot de eerste lezing uit het oude testament, is de lezing uit het Evangelie heel sober, bijna klein. Geen grote machtshebber, maar een ontmoeting tussen twee vrouwen staat centraal. Van twee vrouwen, die in een hele bijzondere situatie zwanger zijn geworden. Elisabeth helemaal onverwacht omdat zij en haar man Zacharias al erg op leeftijd zijn, wanneer ze zwanger wordt en Maria in een periode, waarin ze nog niet gehuwd is met Jozef.

Beiden hebben zich in het volste vertrouwen aan hun situatie overgegeven en hun ontmoeting is één en al stralen. Er gebeurt wat tussen die twee vrouwen. Ze staan in elkáárs licht. En Elisabeth wordt vervuld met de Heilige Geest, staat er. Dit is niet een gewone gebeurtenis tussen twee zwangere vrouwen, maar er is iets van God in hun ontmoeting. Zo wil Lucas, de evangelist, ons dat vertellen.

Deze vrouwen, Elisabeth en Maria geloven, dat hetgeen hen door de Heer is toegezegd, in vervulling zal gaan. Zij geloven, dat de Heer hen zal dragen, op weg naar de geboorte van hun kind. En in dát geloof, in dát vertrouwen, dat beide vrouwen hebben, treden ze elkaar stralend tegemoet in grote dankbaarheid.

Tijdens de herdenkingsviering van René Grotenhuis las een van zijn dochters een gedicht voor van Marianne Williamson: Our deepest fear. Ik was erg onder de indruk van dat gedicht. Wat ik er voor mezelf uithaalde is, dat ze zegt dat iedereen mag stralen. Wanneer we stralen en ons naar elkaar toewenden, dan maken we de glorie van God, die ín ons is, in ieder van ons, op die manier zichtbaar. En ze zegt: ben niet bang om te stralen.

Laten we tenslotte samen, wij hier in de kerk en u thuis, een wees gegroet bidden, waarin we de tekst van Elisabeth uit dit Evangelie terug zullen horen:
'Wees gegroet, Maria, vol van genade, de Heer is met U. Gij zijt de gezegende onder de vrouwen en gezegend is Jezus, de vrucht van Uw schoot. Heilige Maria, moeder van God. bid voor ons, zondaars. Nu en in het uur van onze dood. Amen.'

Janine Noten